

XI. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

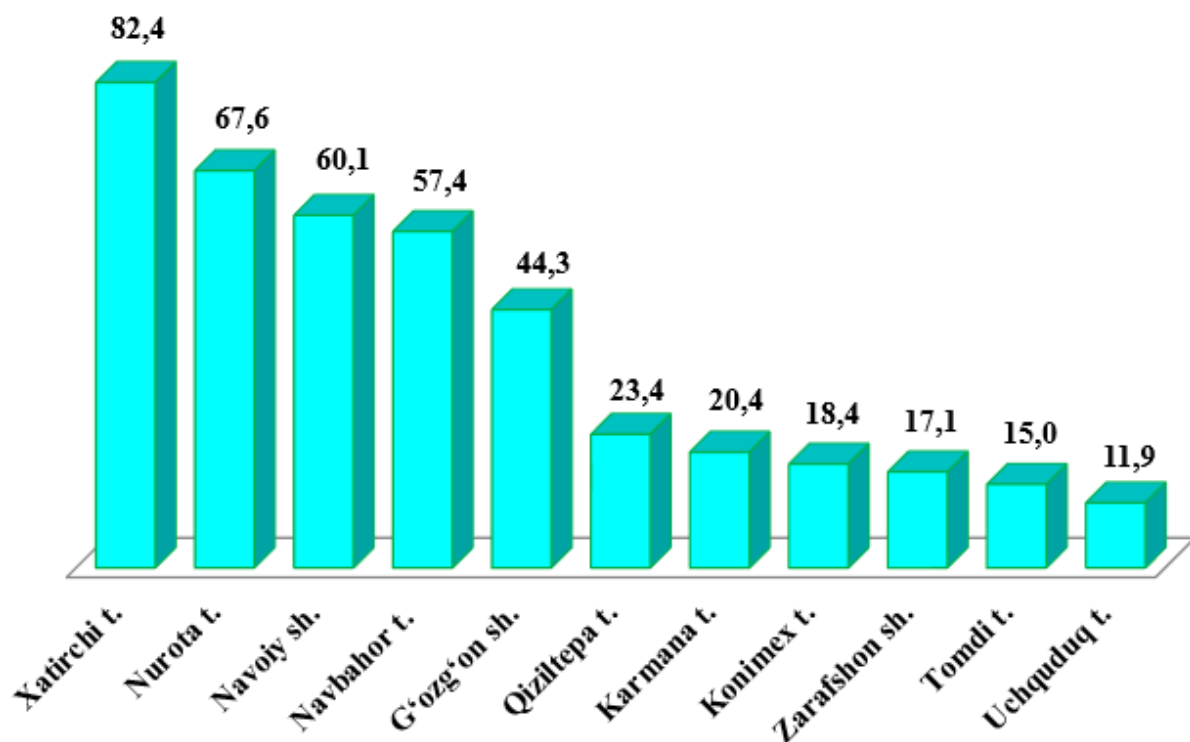
Viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2023- yilning yanvar- dekabr oylarida 1 326,7 mln. AQSH dollarini, jumladan eksport 648,1 mln. AQSH dollarini, import 678,6 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Tashqi savdo aylanmasining saldosi - 30,5 mln. AQSH dollari, shu jumladan MDH davlatlari bilan - 100,5 mln. AQSH dollarini va boshqa davlatlar bilan 70,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

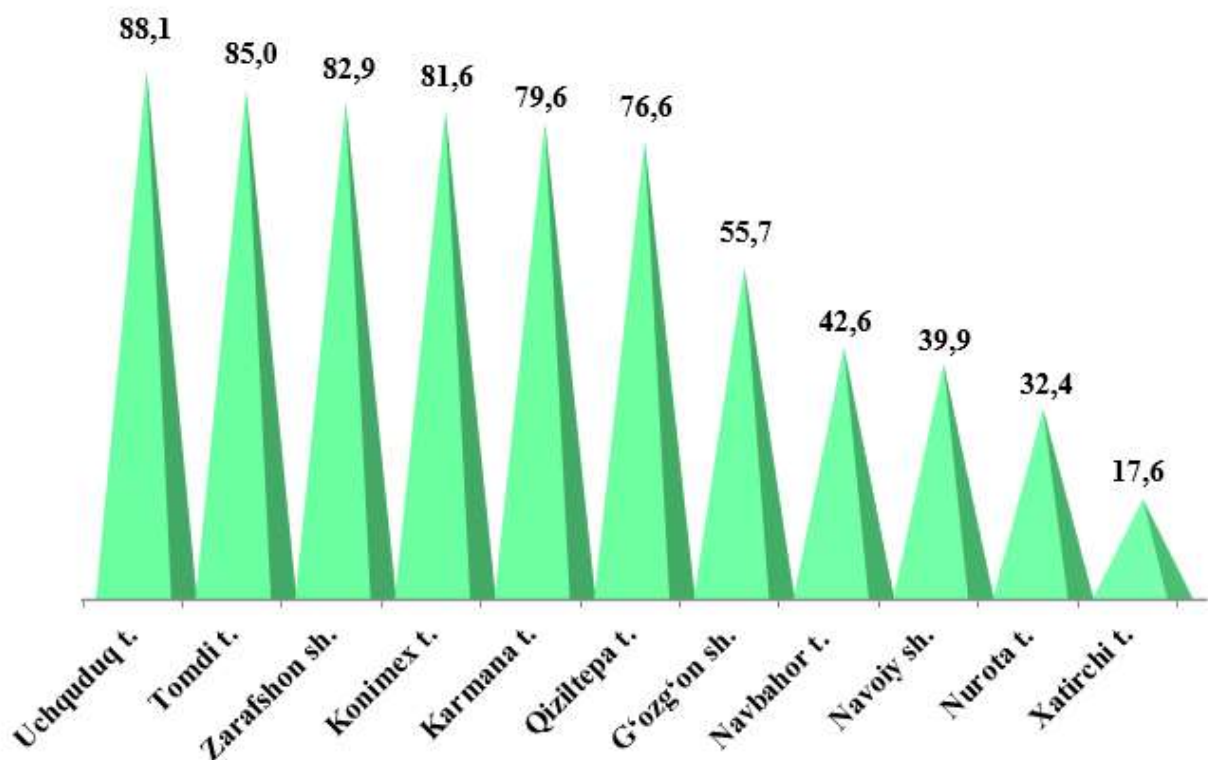
Viloyatning tashqi savdo aylanmasi (2023- yil yanvar- dekabr oylarida)

	<i>Tashqi savdo aylanmasi mln. AQSH doll.</i>			<i>Eksport mln. AQSH doll.</i>			<i>Import mln. AQSH doll.</i>		
	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>
Jami	1 230,3	1 326,7	107,8	581,0	648,1	111,5	649,3	678,6	104,5
Navoiy sh.	661,7	793,9	120,0	408,7	477,1	116,7	253,0	316,8	125,2
Zarafshon sh.	17,4	12,7	72,5	5,0	2,2	43,6	12,4	10,5	84,0
G'ozg'on sh.	1,2	5,2	4,3 m.	0,6	2,3	4,0 m.	0,6	2,9	4,6 m.
Karmana t.	389,2	348,8	89,6	72,2	71,2	98,7	317,0	277,6	87,6
Konimex t.	1,1	5,6	4,9 m.	0,7	1,0	140,1	0,4	4,6	11,3 m.
Qiziltepa t.	77,8	29,0	37,3	49,6	6,8	13,7	28,2	22,2	78,8
Navbahor t.	44,4	42,6	95,8	30,5	24,5	80,1	13,9	18,1	130,1
Nurota t.	8,3	10,1	121,2	5,9	6,8	115,8	2,4	3,3	134,1
Tomdi t.	2,8	1,1	39,8	1,0	0,2	16,9	1,8	0,9	52,4
Uchquduq t.	16,0	11,0	69,2	1,0	1,3	128,4	15,0	9,7	65,1
Xatirchi t.	10,2	65,8	6,5 m.	5,8	54,2	9,3 m.	4,4	11,6	2,7 m.
Bo'linmay- digan hajm	0,2	0,9	-	-	0,5	-	0,2	0,4	-

Viloyat tashqi savdo aylanmasida eksportning ulushi, % da

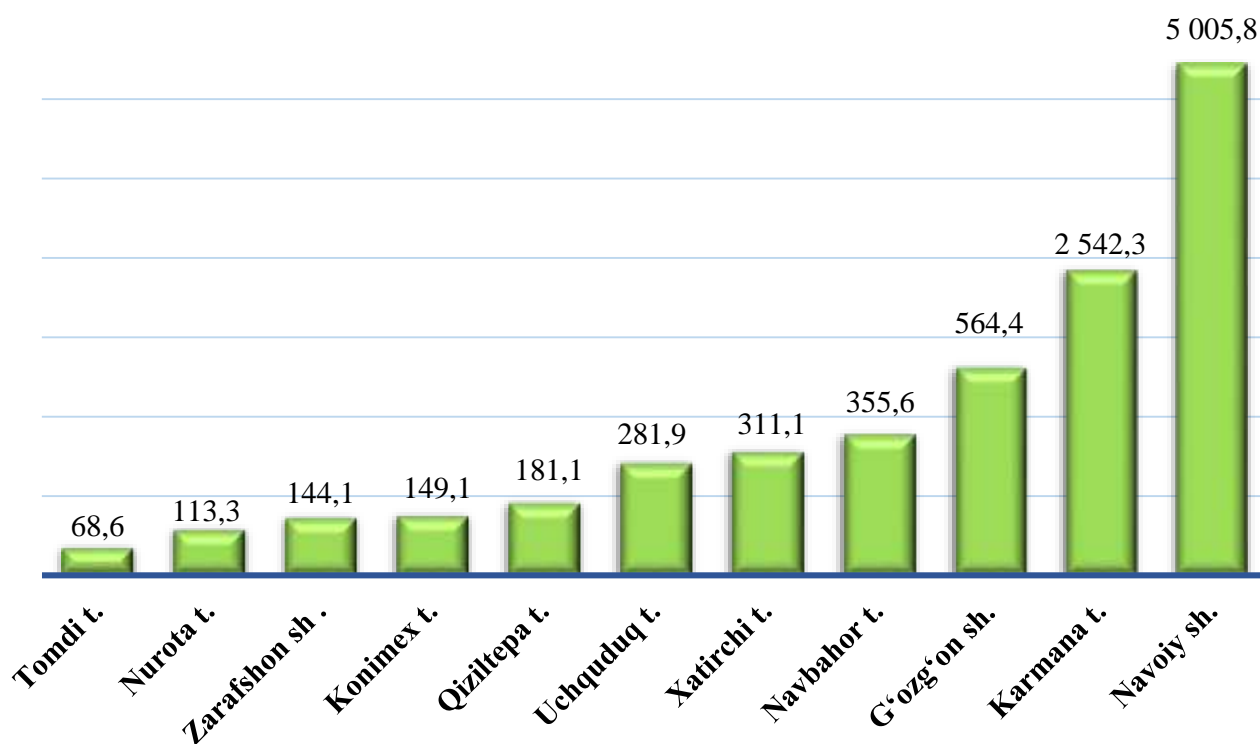
Viloyat tashqi savdo aylanmasida importning ulushi, % da

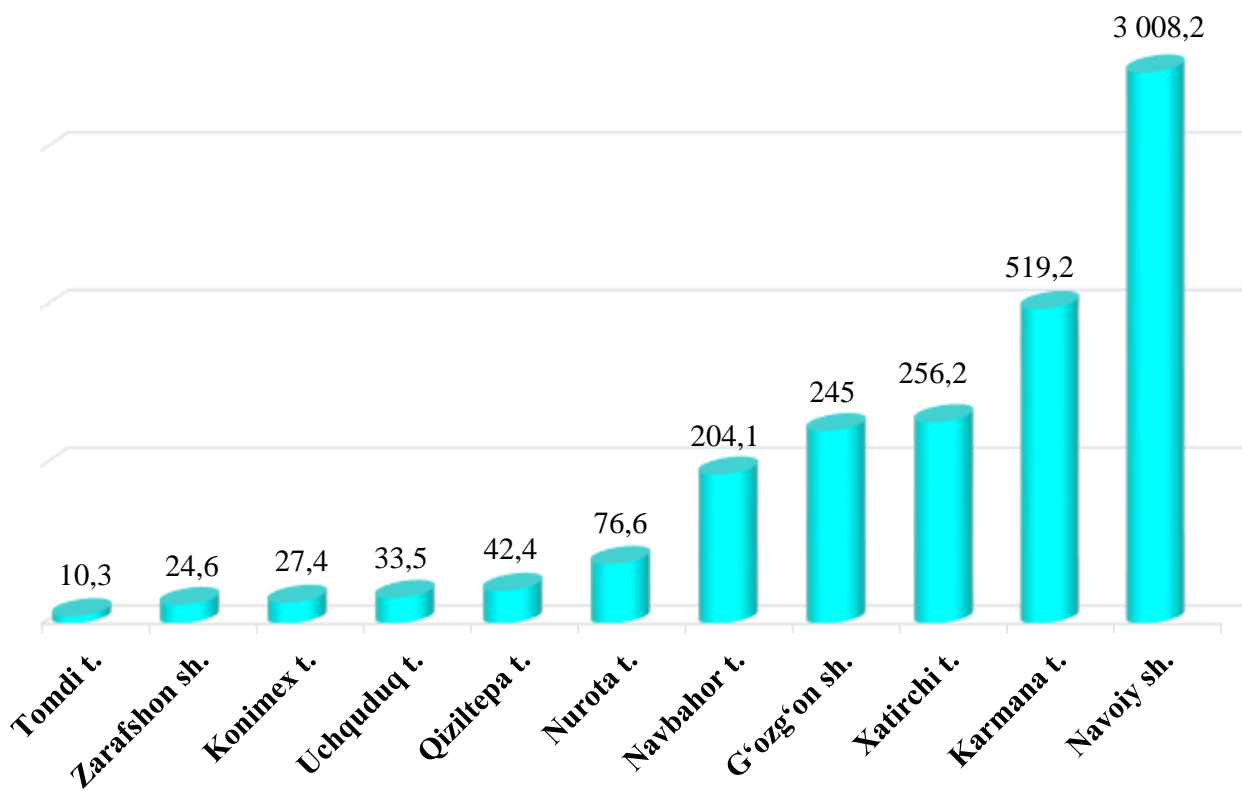
Aholi jon boshiga tashqi savdo aylanmasi hajmi

	<i>Tashqi savdo aylanmasi</i>		<i>Eksport</i>		<i>Import</i>	
	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>Aholi jon boshiga AQSH doll.</i>	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>Aholi jon boshiga AQSH doll.</i>	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>Aholi jon boshiga AQSH doll.</i>
Jami	1 326,7	1 245,2	648,1	608,3	678,6	636,9
Navoiy sh.	793,9	5 005,8	477,1	3 008,2	316,8	1 997,6
Zarafshon sh.	12,7	144,1	2,2	24,6	10,5	119,4
G'ozg'on sh.	5,2	564,4	2,3	250,2	2,9	314,2
Karmana t.	348,8	2 542,3	71,2	519,2	277,6	2 023,1
Konimex t.	5,6	149,1	1,0	27,4	4,6	121,6
Qiziltepa t.	29,0	181,1	6,8	42,4	22,2	138,6
Navbahor t.	42,6	355,6	24,5	204,1	18,1	151,4
Nurota t.	10,1	113,3	6,8	76,6	3,3	36,7
Tomdi t.	1,1	68,6	0,2	10,3	0,9	58,4
Uchquduq t.	11,0	281,9	1,3	33,5	9,7	248,4
Xatirchi t.	65,8	311,1	54,2	256,2	11,6	54,9
Bo'linmaydigan hajm	0,9	-	0,5	-	0,4	-

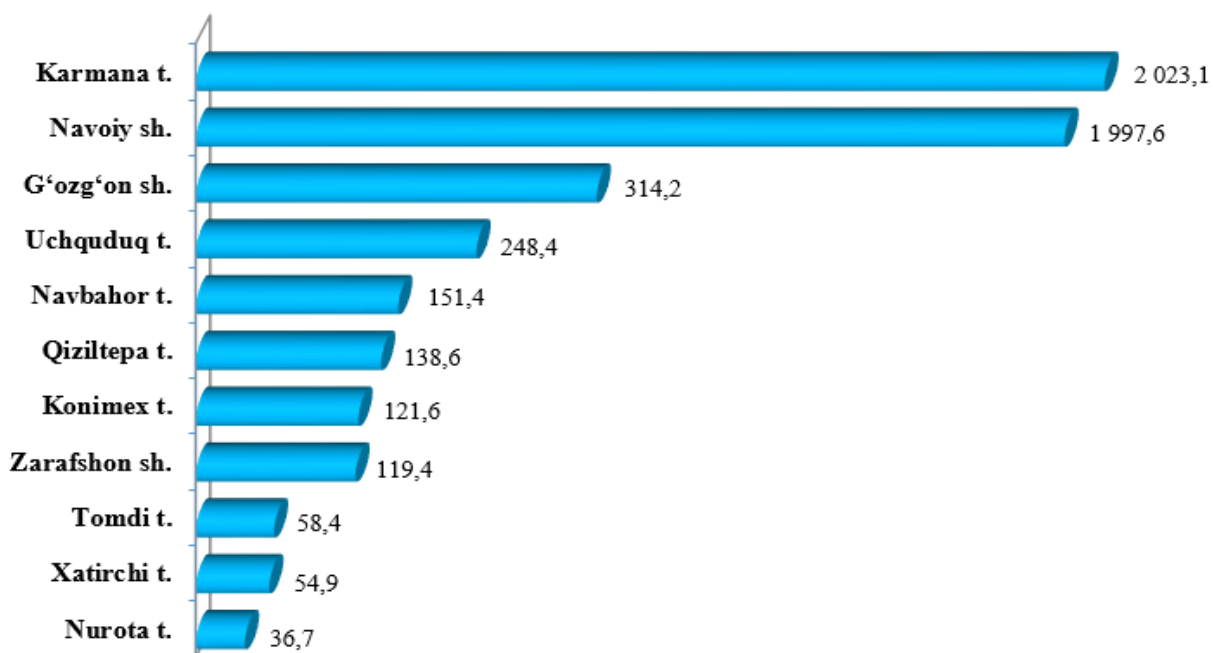
Aholi jon boshiga tashqi savdo aylanmasi hajmi, (AQSH doll.)

Aholi jon boshiga eksport hajmi, (AQSH doll.)

Aholi jon boshiga import hajmi, (AQSH doll.)

2023- yil yanvar-dekabr oylarida kichik biznes sub'ektlari tomonidan 58,5 mln. AQSH dollari (umumiy eksport hajmining 9,0 %) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) eksport qilindi, 245,7 mln. AQSH dollari (umumiy import hajmining 36,2 %) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) import qilindi.

2023- yil yanvar- dekabr oylarida kichik biznes sub'ektlarining tashqi savdo tarkibidagi ulushi.

	Tashqi savdo aylanmasi mln. AQSH doll.			Eksport mln. AQSH doll.			Import mln. AQSH doll.		
	Jami	Kichik biznes	Kichik biznes ulushi, % da	Jami	Kichik biznes	Kichik biznes ulushi, % da	Jami	Kichik biznes	Kichik biznes ulushi, % da
Jami	1 326,7	304,2	22,9	648,1	58,5	9,0	678,6	245,7	36,2
Navoiy sh.	793,9	70,1	8,8	477,1	9,9	2,1	316,8	60,2	19,0
Zarafshon sh.	12,7	11,9	94,6	2,2	2,1	98,4	10,5	9,8	93,8
G'ozg'on sh.	5,2	5,2	100,0	2,3	2,3	100,0	2,9	2,9	100,0
Karmana t.	348,8	139,7	40,1	71,2	23,5	32,9	277,6	116,2	41,9
Konimex t.	5,6	4,4	78,9	1,0	1,0	100,0	4,6	3,4	74,2

	<i>Tashqi savdo aylanmasi mln. AQSH doll.</i>			<i>Eksport mln. AQSH doll.</i>			<i>Import mln. AQSH doll.</i>		
	<i>Jami</i>	<i>Kichik biznes</i>	<i>Kichik biznes ulushi, % da</i>	<i>Jami</i>	<i>Kichik biznes</i>	<i>Kichik biznes ulushi, % da</i>	<i>Jami</i>	<i>Kichik biznes</i>	<i>Kichik biznes ulushi, % da</i>
Qiziltepa t.	29,0	28,0	96,1	6,8	6,7	97,9	22,2	21,3	95,5
Navbahor t.	42,6	10,3	24,2	24,5	1,8	7,4	18,1	8,5	46,8
Nurota t.	10,1	3,4	34,2	6,8	0,3	4,4	3,3	3,1	96,3
Tomdi t.	1,1	1,1	100,0	0,2	0,2	99,8	0,9	0,9	100,0
Uchquduq t.	11,0	11,0	99,9	1,3	1,3	99,4	9,7	9,7	100,0
Xatirchi t.	65,8	18,2	27,7	54,2	8,9	16,5	11,6	9,3	79,7
Bo‘linmaydi- gan hajm	0,9	0,9	-	0,5	0,5	-	0,4	0,4	-

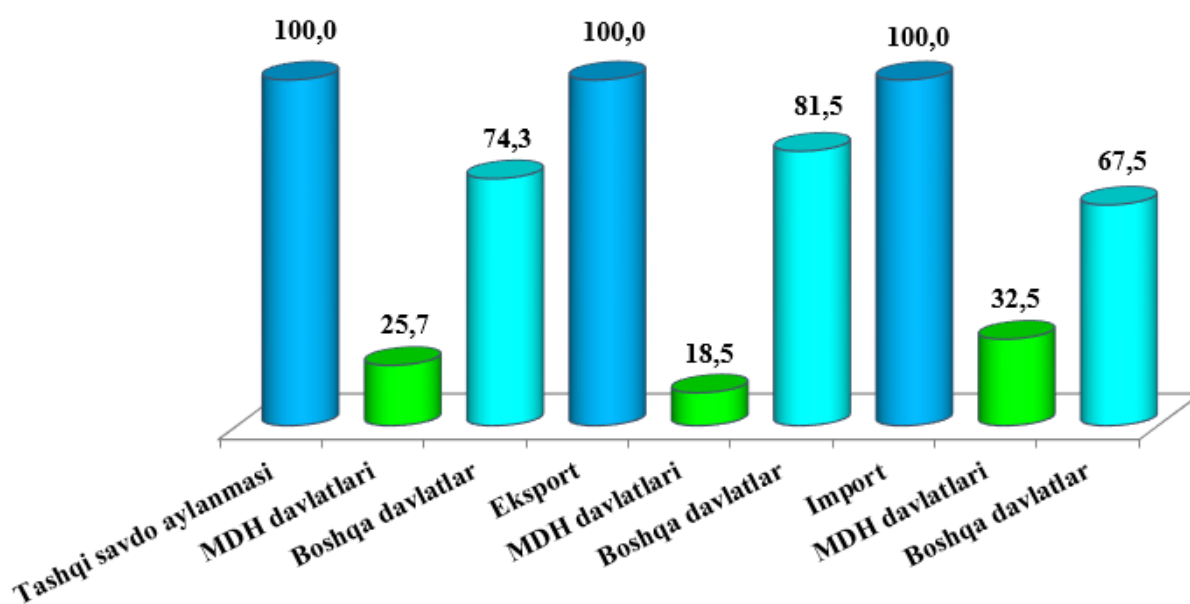
Viloyatning tashqi savdo aylanmasi

Tashqi savdo aylanmasining saldosi - 30,5 mln. AQSH dollari, shu jumladan MDH davlatlari bilan - 100,5 mln. AQSH dollarini va boshqa davlatlar bilan 70,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>o‘shish sur‘ati, % da</i>	<i>yakunga nisbatan, ulushi % da</i>
Tashqi savdo aylanmasi	1 326,7	107,8	100,0
MDH davlatlari	340,9	73,0	25,7
boshqa davlatlar	985,8	129,2	74,3
Eksport	648,1	111,5	100,0
MDH davlatlari	120,2	66,3	18,5
boshqa davlatlar	527,9	132,1	81,5
Import	678,6	104,5	100,0

	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>yakunga nisbatan, ulushi % da</i>
MDH davlatlari	220,7	77,2	32,5
boshqa davlatlar	457,9	126,0	67,5
Saldo	- 30,5	x	x
MDH davlatlari	- 100,5	x	x
boshqa davlatlar	70,0	x	x

MDH va boshqa davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi, % da

Viloyat rezidentlarining tashqi savdo operatsiyalari asosan, jami tovar aylanmasida Yevropa (59,4 %), Osiyo (40,0 %), Amerika (0,6 %) qit'olari bilan amalga oshirilgan.

Viloyat tashqi savdo aylanmasining qit'alar bo'yicha taqsimlanishi
(2023- yil yanvar- dekabr oylarida, mln. AQSH dollari)

	<i>Eksport</i>	<i>Import</i>	<i>Tashqi savdo aylanmasi</i>	
			<i>O'sish sur'ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan, ulushi % da</i>
Jami	648,1	678,6	107,8	100,0
<i>shu jumladan:</i>				
Yevropa	482,5	305,6	180,2	59,4
Osiyo	164,6	365,6	90,5	40,0
Amerika	1,0	7,4	4,0	0,6

MDH davlatlari orasida Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston va Qirg‘iz Respublikalari, tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 24,1 foizni, boshqa davlatlar orasida Fransiya, Xitoy Xalq Respublikasi, Turkiya, Latviya, Hindiston, Yaponiya, Litva, Germaniya, Afg‘oniston, Koreya Respublikasi, Daniya, Eron Islom Respublikasi va boshqa davlatlar hisoblanib, ularning ulushi 75,9 foizni tashkil etdi.

Viloyat tashqi tovar aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar (2023- yil yanvar- dekabr oylarida)

<i>Davlatlar nomi</i>	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>o‘sinh sur‘ati, % da</i>	<i>viloyat tovar aylanmasidagi ulushi, % da</i>
Fransiya	387,1	6,1 m.	29,2
Rossiya Federatsiyasi	224,6	79,7	16,9
Xitoy Xalq Respublikasi	194,1	80,7	14,6
Qozog‘iston	74,6	76,0	5,6
Turkiya	60,0	87,0	4,5
Latviya	59,1	8,9 m.	4,5
Hindiston	51,6	2,9 m.	3,9
Yaponiya	42,8	137,5	3,2
Litva	24,4	124,1	1,8
Germaniya	24,4	146,0	1,8
Afg‘oniston	23,3	2,0 m.	1,8
Koreya Respublikasi	21,9	94,5	1,7
Qirg‘iz Respublikasi	21,8	69,2	1,6
Daniya	16,5	216,2 m.	1,2
Eron Islom Respublikasi	10,3	88,0	0,8

**Viloyatning eksport aylanmasida nisbatan katta ulushga
ega bo'lgan davlatlar (2023- yil yanvar- dekabr oylarida)**

<i>Davlatlar nomi</i>	<i>Eksport aylanmasi mln. AQSH dollari</i>	<i>Viloyatning eksport aylanmasidagi ulushi, % da</i>
Fransiya	382,4	59,0
Rossiya Federatsiyasi	65,8	10,2
Hindiston	40,2	6,2
Turkiya	29,3	4,5
Afg'oniston	23,3	3,6
Qirg'iz Respublikasi	18,9	2,9
Qozog'iston	18,4	2,8
Daniya	15,5	2,4
Xitoy Xalq Respublikasi	14,2	2,2
Litva	9,0	1,4

**Viloyatning import aylanmasida nisbatan katta ulushga
ega bo'lgan davlatlar (2023- yil yanvar- dekabr oylarida)**

<i>Davlatlar nomi</i>	<i>Import aylanmasi mln. AQSH dollari</i>	<i>Viloyatning import aylanmasidagi ulushi, % da</i>
Xitoy Xalq Respublikasi	179,9	26,5
Rossiya Federatsiyasi	158,8	23,4
Latviya	59,0	8,7
Qozog'iston	56,2	8,3
Yaponiya	42,8	6,3
Turkiya	30,7	4,5
Germaniya	24,4	3,6
Koreya Respublikasi	21,9	3,2
Litva	15,4	2,3
Hindiston	11,4	1,7

Eksport va import tarkibi
(2023- yil yanvar- dekabr oylarida)

<i>XSST tarkibi</i>	<i>jami</i>		
	<i>ming AQSH doll.</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Eksport	648 065,2	111,5	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	33 425,1	162,9	5,1
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	30 851,4	62,6	4,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	23 347,6	2,7 m.	3,6
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1 139,1	3,3 m.	0,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	436 597,7	120,2	67,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	100 891,7	88,4	15,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	5 208,9	21,4 m.	0,8
Turli xil tayyor buyumlar	14 935,6	70,9	2,3
Xizmatlar	1 668,1	50,4	0,3
Import	678 584,4	104,5	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	33 488,6	188,6	4,9
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	13 936,3	102,1	2,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2 677,2	28,0	0,4
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	5 697,7	3,1 m.	0,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	88 650,5	89,9	13,1
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	195 033,7	97,6	28,7
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	292 989,2	120,7	43,2
Turli xil tayyor buyumlar	25 409,4	51,2	3,7
Xizmatlar	20 701,8	131,8	3,1

MDH mamlakatlarida eksport va import tarkibi
(2023- yil yanvar- dekabr oylarida)

<i>XSST tarkibi</i>	<i>Jami</i>		
	<i>ming AQSH doll.</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Eksport	120 156,0	66,3	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	5 088,7	141,5	4,2
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	27 788,1	59,6	23,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	68,4	12,8	0,1
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	13 775,1	34,3	11,5
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	53 250,4	79,0	44,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	4 885,8	20,1 m.	4,1
Turli xil tayyor buyumlar	14 671,7	69,7	12,2
Xizmatlar	627,8	40,8	0,5
Import	220 714,9	77,2	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	30 211,2	183,0	13,7
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4 496,5	63,2	2,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1 931,6	21,2	0,9
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	5 670,6	3,3 m.	2,6
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	11 137,8	52,0	5,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	96 980,6	68,7	43,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	54 866,1	124,4	24,9
Turli xil tayyor buyumlar	5 704,8	15,6	2,6
Xizmatlar	9 715,7	116,5	4,4

Boshqa xorijiy mamlakatlarda eksport va import tarkibi
((2023- yil yanvar- dekabr oylarida))

<i>XSST tarkibi</i>	<i>Jami</i>		
	<i>ming AQSH doll.</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Eksport	527 909,2	132,1	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	28 336,4	167,5	5,3
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	3 063,3	115,3	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	23 279,2	2,8 m.	4,4
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1 139,1	3,3 m.	0,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	422 822,6	130,9	80,1
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	47 641,3	102,0	9,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	323,1	-	0,1
Turli xil tayyor buyumlar	263,9	59,1 m.	0,1
Xizmatlar	1 040,3	58,6	0,2
Import	457 869,5	126,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	3 277,4	2,6 m.	0,7
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	9 439,8	144,3	2,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	745,6	157,2	0,2
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	27,1	28,1	0,01
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	77 512,7	100,3	16,9
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	98 053,1	167,3	21,4
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	238 123,1	119,9	52,0
Turli xil tayyor buyumlar	19 704,6	149,6	4,3
Xizmatlar	10 986,1	149,1	2,4

Viloyatda 2023- yilning yanvar-dekabr oylari davomida 370 turdagi tovar va mahsulotlarni 40 ta mamlakatga eksport qildi. Yani eksport 648,1 mln. AQSH dollarini tashkil qildi. Eng ko'p Fransiya, Rossiya Federatsiyasi, Hindiston, Turkiya, Afg'oniston, Qirg'iz Respublikasi, Qozog'iston, Daniya, Xitoy Xalq Respublikasi, Litva, Tojikiston, Turkmaniston, Eron Islom Respublikasi, Italiya, Belarus Respublikasi, Pokiston, Ozarbayjon, Polsha, Kanada, Armeniya va boshqa mamlakatlarga eksport qilingan.

Jumladan, viloyatda 2023- yilning yanvar- dekabr oylarida 1 777 turdagi tovar va mahsulotlar 61 ta mamlakatdan import qilindi. Ya'ni import 678,6 mln. AQSH dollarini tashkil qildi. Eng ko'p Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Latviya, Qozog'iston, Yaponiya, Turkiya, Germaniya, Koreya Respublikasi, Litva, Hindiston, Buyuk Britaniya, Eron Islom Respublikasi, Chexiya Respublikasi, Fransiya, Polsha, Gonkong, Avstriya, Kanada, AQSH, Qirg'iz Respublikasi va boshqa davlatlardan import qilingan.

Eksport tarkibida katta ulushni kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (67,4 foiz), sanoat tovarlari (15,6 foiz) va oziq-ovqat mahsulotlari (5,1 foiz) tashkil etdi.

Import tarkibida katta ulushni mashinalar va transport asbob-uskunolari (43,2 foiz), sanoat tovarlari (28,7 foiz), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (13,1 foiz) tashkil etmoqda.

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.